

Sygn. akt IV CO 235/21

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 października 2021 r.,
na skutek wniosków sędziów Sądu Apelacyjnego w [...]
oraz delegowanych do tego Sądu sędziego Sądu Okręgowego w G.
i sędziego Sądu Rejonowego w T.
o wyłączenie od rozpoznania sprawy sygn. akt I ACo [...]
w sprawie z powództwa C. B.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Apelacyjnemu w [...],
Sądowi Okręgowemu w S. i Sądowi Rejonowemu w S.
o zapłatę,

**przekazuje wnioski do rozpoznania według właściwości
do Sądu Apelacyjnego w [...].**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) w trybie art. 52 § 1 k.p.c. przekazał Sądowi Najwyższemu sprawę z powództwa C. B. przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w S., Sądowi Okręgowemu w G. i Sądowi Apelacyjnemu w (...).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wnioski podlegały przekazaniu według właściwości do Sądu Apelacyjnego w (...).

Zgodnie z art. 52 § 1 k.p.c. o wyłączeniu sędziego powinien rozstrzygać sąd, w którym sprawa się toczy, a w razie niemożności wydania przez ten sąd postanowienia z powodu braku dostatecznej liczby sędziów - sąd nad nim przełożony. Przyjmuje się, że sądem przełożonym nad sądami apelacyjnymi jest Sąd Najwyższy. Oznacza to, że w niniejszej sprawie kompetencja Sądu Najwyższego do orzekania w przedmiocie wyłączenia sędziego zaktualizowałaby się, gdyby Sąd Apelacyjny w (...) nie mógł wydać stosownego postanowienia z powodu braku dostatecznej liczby sędziów mogących orzekać w sprawie.

Porównanie materiału zgromadzonego w aktach sprawy z listą sędziów orzekających obecnie w Sądzie przekazującym prowadzi jednak do wniosku, że stosowne rozstrzygnięcie może wydać Sędzia A. M. L..

Na marginesie wypada wskazać na prezentowany obecnie w orzecznictwie pogląd, zgodnie z którym wnioski i żądania z art. 49 § 1 k.p.c. mogą dotyczyć (w przypadku wniosków - mogą być składane) wyłącznie przez sędziów wyznaczonych do rozpoznania sprawy (zob. uchwała Sądu Najwyższego - 7 sędziów - z 26 lipca 2019 r., I NOZP 1/19 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2021 r., IV CO 209/21, niepubl.). Powyższe pozwala na sformułowanie konkluzji, że w sprawie nie wystąpiła przesłanka pozwalająca na przyjęcie, iż Sąd Najwyższy jest obecnie właściwy do orzekania w przedmiocie wyłączenia sędziego. Sąd z urzędu czuwa nad tym, by rozpoznawać jedynie te sprawy, które leżą w jego właściwości miejscowej, rzeczowej i funkcjonalnej (art. 200 § 1¹ i 1⁴ k.p.c.). Oznacza to, że sprawę należało na podstawie art. 200 § 1⁴ k.p.c. w zw. z art. 52 § 1 k.p.c., przekazać Sądowi Apelacyjnemu (...) jako sądowi właściwemu.

Niezależnie od przedstawionych wyżej uwag należy przypomnieć, że stosownie do art. 44² pkt 2 k.p.c. jeżeli stroną jest Skarb Państwa, a państwową jednostką organizacyjną, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, jest sąd przełożony nad sądem właściwym do rozpoznania sprawy - sąd właściwy do rozpoznania sprawy z urzędu przedstawia akta sprawy temu sądowi przełożonemu, który przekazuje sprawę innemu sądowi równorzędnemu z sądem przedstawiającym, mającemu siedzibę poza obszarem właściwości sądu

przekazującego. W sprawie pozwany został Skarb Państwa - Sąd Rejonowy, Sąd Okręgowy oraz przełożony nad nim Sąd Apelacyjny. Dalszy tok czynności może zatem, zależnie od decyzji właściwego Sądu, uczynić zbędnym badanie podstaw do wyłączenia sędziów Sądu przekazującego.

Z uwagi na powyższe orzeczono, jak w sentencji postanowienia.